

Posudek vedoucího diplomové práce

Bc. Jany Kulhánkové

„*Healing Aboriginal Women: Emerging and Changing Culture of Indigenous Australians*“

Katedra obecné antropologie
FHS UK

Vypracoval: Yasar Abu Ghosh, 14. 06. 2007

Předmětem zájmu diplomové práce Jany Kulhánkové jsou praktiky inovace australských kulturních forem a ideálů tak, jak je realizují pracovnice a dobrovolnice centra sociální péče Kummara v Brisbane. Autorka si vytyčuje jako cíl svého snažení popsat různé podoby této inovace v závislosti na úzkém zaměření činností v centru a zároveň usiluje o kontextualizaci těchto praktik v diachronní (historický náčrt hnutí domorodců a ženského hnutí) i synchronní (vztah ke státu, zejména k jeho sociální politice) perspektivě. Hned na úvod je třeba zmínit, že se jí tento záměr daří realizovat s neobvyklou lehkostí a přesvědčivostí.

V teoretické části diplomové práce, zejména ve 2. kapitole, autorka přehledně systematizuje dlouhou, tradici úvah o vynalézání a ožívování tradic a kultur v antropologii, a to s velkým důrazem na literaturu opírající se o výzkumy ve stejném kulturním okruhu, jako je Kummara. Dospívá k závěru, že otázky inovace plynule přecházejí mezi světem akademických spekulací a politických zájmů aktérů v reálných historických okolnostech. Jedním z důsledků je, že se autorka přikloní k názoru významných aktivistů upustit od užívání pojmů „vynalézání“ v souvislosti s Austrálci. V otázce volby konceptu nebo teorie zůstává J. Kulhánková umírněná, přistupuje k nim střízlivě jako k možnostem možného výkladu bez toho, aby se zbytečně ztotožnila s některou z nich. Jestli z nich čerpá nějaký jednoznačný postoj, pak je to příklon k dynamickému pojetí kultury, který soustředí pozornost na „neukončenost“ a plasticitu kulturních forem v čase.

Je zřejmé, že právě tato poloha autorce umožňuje se soustředit na detaily samotného dění, a tím i dostát etnografické perspektivě, která může své závěry budovat jedině na systematickém třídění a vrstvení terénního materiálu. Z tohoto hlediska nám J. Kulhánková umožňuje nahlédnout do fenoménu kulturní inovace prostřednictvím australských žen (ovšem nejen jich), jež kontinuálně hledají soulad mezi svojí historickou zkušeností, ambicemi a tím, pro co se v sociální teorii vžil pojem *agency*, tedy jejich nahodilou schopností zprostředkovat změnu v dominantních sociálních kategoriích. Ta se projevuje zejména v jejich snahách promítnout „tradiční“ postavení australské ženy nejen do samotné praxe sociální péče, ale i do širšího povědomí o australské kultuře, a tím i paradoxně do australského pojetí sebe sama. Příběh J. Kulhánkové nemá vyvrcholení, protože ani tyto snahy k němu zatím nedospěly. Čeho ovšem autorka bezesporu dosáhla je nadprůměrná výzkumná zručnost.

Z tohoto důvodu shledávám její diplomovou práci jako výbornou a navrhuji ji hodnotit 37 body.

Yasar Abu Ghosh

